

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a Bánfi és Tamasi Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** dr. Pajor Levente ügyvéd által képviselt **alperes** ellen kártérítés megfizetése iránti perében a Veszprém Megyei Bíróság 2010. április 30. napján kelt 1.P.21.711/2005/102.számú ítélete ellen az alperes részéről 105. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, mellőzi az alperesnek a felperes javára 295.796,- (Kettőszázkilencvenötezer-hétszázkilencvenhat) forint tőke és ennek az elsőfokú ítélet szerinti kamatai, továbbá 561.100,- (Ötszázhatvanegyezer-egyszáz) forint perköltség megfizetésében történő marasztalását.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.431.254,- (Kettőmillió-négyszázharmincegyezer-kettőszázötvennégy) forintot, és ezen összeg után 2007. május hó 25-től a kifizetésig járó a mindenkori késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatát.

Köteles a felperes megfizetni alperesnek 15 napon belül 644.400,- (Hatszáznegyvennégyezer-négyszáz) forint elsőfokú, és 70.000,- (Hetvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 163.600,- forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint felperes gyermekeinek 2003. május 6-án adott építési engedélyt "**Helység**"1 Polgármesteri Hivatal Jegyzője a

Helység 1 ...1.hrsz-ú ingatlanon 3 állásos gépkocsi tároló, úszómedence és tereplépcső építésére. Az ennek alapjául szolgáló engedélyezési terv és műszaki leírás alapján kötött tételes elszámolású építési szerződést a felperes mint megrendelő és az alperes mint vállalkozó azzal, hogy nem tartozott az alperes vállalásába az úszómedence, a kertépítési és villanszerelési munkák elkészítése, valamint a burkolási munkák egy része. Az alperesnek az általa elvégzett munkákért a felperes 17.007.413,- forintot fizetett meg.

Az építkezés befejezését követően a felperes az építményen beázást tapasztalt a garázs födémjén, a garázs délnyugati sarkán, a garázs homlokzatán, a gépházban, a kukatárolóban és a lépcsőház falán. A födém beázását valószínűleg elsődlegesen az okozta, hogy a garázs födém tetején a feladatát tekintve csapadékvíz szigetelés csak egy rétegben készült el. A garázs délnyugati sarkában tapasztalt beázást a garázs falának külső oldalai talajnedvesség elleni szigetelésének elhagyása, és helyette lemezből készített, lényegében csak vízelvezető szerepű szerkezet készítése okozta. A homlokzat beázását alapvetően a felette létesített virágvályú helytelen bádогоzása és a szigetelés felső oldali lezárásának hiánya, a gépház ázását az elégtelen rétegszámú, így feladatát ellátni képtelen szigeteléstípus okozta. Ezen szigetelési hibák indokolt javítási költsége 2.727.050,- forint.

A beázások észlelését követően a felperes több esetben felhívta az alperest a szigetelési hibák kijavítására, aki ennek nem tett eleget. Ezt követően a felperes a feltárt hibákat kijavíttatta, amelynek nyomán a beázások megszűntek.

A felperes 2005. december 29. napján előterjesztett keresetében összesen 5.757.575,- forint tőke és ennek 2005. december 9-től járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti érvelése szerint az alperes a szerződést hibásan teljesítette, ezért követelését részben árleszállítás címén, részben az alperes hibás teljesítése következtében előállt javítási költségként igényelte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a szerződéses vállalását hibátlanul teljesítette. Módosított viszontkeresetében 2.610.704,- forint és ennek 2003. augusztus 15. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatainak megfizetésére kérte kötelezni a felperest. Érvelése szerint az általa elvégzett munka ellenértékét a felperes csak részben egyenlítette ki.

Az elsőfokú eljárás folyamatban léte alatt alperes felszámolását a Veszprém Megyei Bíróság 4.Fpk.19-07-00297.számú ügyében elrendelte, a felszámolás kezdő időpontja 2008. február 14. napja. Felperes a felszámolási eljárás során a hitelező igénybejelentéséhez szükséges regisztrációs díjat nem fizette meg.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 295.796,- forintot, ennek 2005. december 29-étől a kifizetésig járó, a mindenkorai késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapnak megfelelő mértékű kamatát, továbbá 561.100,- forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkereset elutasította.

Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a peres felek az építési szerződésüket a 2003. tavaszán rendelkezésükre álló építési engedélyezési tervdokumentáció, valamint az alperes helyszíni felmérése alapján kötötték meg azzal, hogy az alperes által megvalósított mű vállalkozói díját az alperes által adott árajánlatok nyomán tételes elszámolást követően fogja a felperes megfizetni.

A beszerzett igazságügyi szakértői vélemények és a bizonyítási eljárás egyéb adatainak mérlegelésének eredményeképpen megállapította, hogy az alperest a szerződés alapján az elvégzett vállalkozói tevékenységére figyelemmel mindösszesen 19.438.667,- forint összegű vállalkozói díj illette volna meg. Ebből a felperes 17.007.413,- forintot fizetett meg, így az alperest a kettő különbözeteként mindösszesen 2.431.254,- forint hátralékos vállalkozói díj illetné még meg.

Kifejtette, hogy az alperest így megillető vállalkozói díjból le kell vonni azokat a tételeket, amelyek az alperes hibás teljesítése nyomán a felperes javára számolandók el szavatosság vagy kártérítés jogcímén.

A felperes a szigetelési hibák kijavítására az alperest felszólította, és mivel ezen felszólításoknak az alperes nem tett eleget, a felperes a hibákat a "A" Kft-vel kijavíttatta. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes hibás teljesítésére visszavezethető szigetelési munkák kijavítási költsége mindösszesen 2.727.050,- forint. A felperes ezt az összeget a Ptk.307.§.(1) bekezdése értelmében érvényesítheti kijavítási költség címén az alperest illető hátralékos vállalkozói díjköveteléssel szemben.

Fentieket összegezve az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a kereset a szigetelés kijavításának indokolt költségei címén 2.727.050,- forint összegben, míg a viszontkeresetet hátralékos vállalkozói díj címén 2.431.254,- forint összegben megalapozott. Ezen tételeket „egymással szemben beszámítva” kötelezte az alperest 295.796,- forint és ennek késedelmi kamatainak a megfizetésére.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával azt kérte, hogy a másodfokú bíróság a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el és kötelezze a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 2.431.254,- forintot és ezen összeg után 2003. augusztus 15. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatait. A fellebbezésében nem vitatta az elsőfokú ítéletnek azon megállapításait, hogy az alperest mindösszesen 2.431.254,- forint hátralékos vállalkozói díj illeti meg és nem vitatta azt sem, hogy a felperes kijavítási költség címén 2.727.050,- forintra tarthatna igényt. A fentiekől függetlenül nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság az ítélet meghozatala körében azt a tényt, hogy a peres eljárás folyamatban léte alatt az alperes felszámolását 2008. február 14-i kezdőidőponttal elrendelték, mely időpont a felszámolás kezdő időpontja.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991.évi XLIX.törvény 38.§.(2) bekezdésére, 46.§.(5) és (7) bekezdésére és 36.§ (1) bekezdésére hivatkozva kifejtette, hogy a felperes köteles lett volna hitelezői igényét az alperessel szemben bejelenteni az alperes felszámolási eljárásában. A hitelezői igény bejelentésének a feltétele, hogy a törvényben előírt regisztrációs díjat is befizessék. A konkrét esetben a felperes hitelező igényét 2008. március 4. napján ugyan bejelentette, de a regisztrációs díjat nem fizette be, holott az

alperest képviselő felszámoló a felperest a regisztrációs díj befizetésére 2008. április 8. napján kelt levelében felszólította és egyben felhívta arra a figyelmét, hogy mik a befizetés elmaradásának a jogkövetkezményei. A felperes azonban ennek ellenére az igényének nyilvántartásba vételéhez szükséges regisztrációs díjat nem fizette meg, ezért a felszámoló a felperes hitelezői igényét a felszámolási eljárás során nem vette nyilvántartásba. A felperes maga sem vitatta, hogy a peres eljárástól függetlenül a Cstv. előírásának megfelelően hitelezői igényt kellett bejelentenie. A felperes követelésének nyilvántartásba vételét a felszámoló azonban elutasította, mert a regisztrációs díjat a felperes nem rótta le. A felszámoló tehát hitelezői visszaigazolást a felperesnek nem adott ki, ezen felszámolói intézkedés ellen a Cstv.-ben megállapított 8 napos határidőn belül a felperes kifogással a felszámolást elrendelő bíróság irányába nem élt.

A hitelezői igény bejelentésének és a regisztrációs díj megfizetésének végső határideje a felszámolás közzétételétől számított egy év, amely határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. A felperes hitelezői igénybejelentése „elkészt”, ezért igényét jogszerűen nem tudja már érvényesíteni a jelen eljárásban. A fentiek alapján a felperes keresetét el kellett volna utasítani, illetve figyelemmel a Cstv.36.§.(1) bekezdésében foglaltakra, az nem volt beszámítható sem ugyanezen okból a viszontkereset összegébe, hiszen a Cstv.36.§.(1) bekezdése szerint felszámolás során csak olyan követelés számítható be, amit a felszámoló elismertként nyilvántartásba vett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a helybenhagyását kérte. Előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú ítéletben rögzített 295.796,- forint és késedelmi kamatai „egyértelműen felülírja” az általa hitelezői igényként a felszámolási eljárásban bejelentett 5.757.507,- forint tőkeösszegű hitelezői követelést. Előadta, hogy a korabeli hitelezői igénybejelentésében kitért arra, hogy per van folyamatban, és emiatt a teljes tartozás összege még nem állapítható meg, ennek pontos összege a per lezárultát követően válik csak ismertté. Emiatt a pontos regisztrációs díj összege nem volt megállapítható. Álláspontja szerint a Cstv. helyes értelmezése szerint a peres eljárásban jogerős megítélt összeg az, ami hitelezői igényként figyelembe vehető és érvényesíthető, a folyamatban lévő felszámolási eljárásban az alperes nem teljesítése esetén, és ezen bejelentés alapján, ezen összeg tekintetében kalkulálandó a hitelezői regisztrációs díj összege is. Jelen esetben tehát arról van szó, hogy a bejelentett felperesi követelésnek a felszámoló által vitatott és a jelen peres eljárást lezáró jogerős határozatban foglalt összeget fogja érvényesíteni a felszámolási eljárásban.

Az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§.(3) bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbírálvá megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint túlnyomórészt alapos.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben szükséges és elégséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően helyesen, okszerűen, összességükben értékelve a rendelkezésre álló peradatoknak megfelelően helyes tényállást állapított meg. Abból azonban részben téves jogkövetkeztetést vont le, ezért részben téves érdemi döntést hozott akkor, amikor a felperes

kereseti kérelmének az alperesi fellebbezéssel támadott részben helyt adott, és azt beszámíthatónak találta az alperesi viszontkeresettel szemben.

A felperesi kereset elbírálása körében annak van jelentősége, hogy a Veszprém Megyei Bíróság a 2007. december 14. napján - a perindítást követően - jogerőre emelkedett végzésében megállapította az alperes fizetéseképtelenségét és elrendelte felszámolását. A felszámolás elrendelésének a közzétételére 2008. február 14. napján került sor, amely a felszámolás kezdőidőpontja.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló többször módosított 1991.évi XLIX.törvény (továbbiakban Cstv.) jelen eljárásban alkalmazandó 38.§.(2) bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontja előtt indult peres és nem peres eljárások a korábban eljáró bíróság előtt folytatódnak. A pénzkövetelés érvényesítése céljából a felszámolás kezdő időpontja előtt indított eljárás a hitelezőt nem mentesíti a 28.§.(2) bekezdésének f./ pontjában és a 46.§.(7) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítése (azaz a hitelezői igény határidőben való felszámolónak történő bejelentése, a nyilvántartásba vételi díj befizetése és ennek felszámoló felé történő igazolása) alól.

A felszámolás előtt keletkezett követelések esetén a Cstv. 28.§.(2) bekezdés f./ pontja valamint a 37.§.(1) bekezdés értelmében a felszámolás közzétételétől számított 40 napos illetőleg egy éves határidő, míg a felszámolás alatt keletkezett és felszámolási költségnek nem minősülő követelések tekintetében - ha a felszámolási zárómérleget még nem nyújtották be - a követelés esedékessé válásától számított 40 napos, illetve egy éves - legalább a felszámolási zárómérleg benyújtásáig nyitva álló határidő áll rendelkezésre a hitelezői igény bejelentésére.

A csődtörvény 37.§.(3) bekezdése értelmében az egy éves igényérvényesítési határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

A fenti jogszabályi rendelkezések értelmében a hitelezői követelések bejelentésére nyitva álló határidők olyan eljárás-indítási határidők, amelyek során a hitelező az alanyi (anyagi) jogát érvényesíti, tehát anyagi jogi határidőknek minősülnek. A jogvesztő (jogszüntető) határidő elmulasztása az alanyi jog megszűnését vonja maga után. Az egy éves jogvesztő határidő elmulasztása tehát azt eredményezi, hogy a jogosult elveszíti az adóssal szemben az igényérvényesítés jogosultságát. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a hitelező a közzétételtől számított egy év alatt a felszámolóhoz szabályszerű bejelentést nem tesz és a regisztrációs díjat nem fizeti be, igényét a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezettel szemben már nem érvényesítheti. (BDT 2009. 2098., BH 2008. 159.)

A konkrét esetben az egy éves jogvesztő határidő 2009. február 14. napján járt le. Ezen határidő lejártá előtt 2008. március 4. napján a felperes hitelezői igényt jelentett ugyan be a felszámolónak, de a felszámoló az igényt nem vette nyilvántartásba a regisztrációs díj befizetésének elmulasztása miatt. Az alperesi társasággal szemben pedig az igény érvényesíthetőségének feltétele a nyilvántartásba vétel lett volna, amire a felperes által sem vitatottan nem került sor.

A felperes tehát az alanyi jogának érvényesítésére megszabott egy éves jogvesztő anyagi jogi határidőt elmulasztotta, olyan hitelezői igénybejelentést nem tett, aminek a nyilvántartásba vételére sor került volna, ezért alanyi joga az adós alperessel szemben megszűnt.

Egységes abban a bírói gyakorlat, hogy ha az adós gazdasági társaság elleni felszámolási eljárásban a hitelező a felszámolás közzétételétől számított egy éves jogvesztő határidőn belül szabályszerűen nem érvényesíti a követelését, és emiatt a felszámoló őt hitelezőként nem veszi nyilvántartásba, a hitelező az igényérvényesítés jogát a felszámolás alatti társasággal szemben elveszíti.

Az egy éves határidő elmulasztása miatti jogvesztés pedig azt eredményezi, hogy a felszámolás alatt álló alperessel szemben ez az igény többé nem érvényesíthető. Ekként a felperesnek a peres eljárásban előterjesztett jogvesztett igényét az elsőfokú bíróságnak el kellett volna utasítania.

Ez a jogvesztett igény beszámítás útján sem érvényesíthető, így arra sem volt eljárásjogi lehetősége az elsőfokú bíróságnak, hogy e jogvesztett igényt az alperesi viszontkeresetbe beszámítsa.

A Cstv.38.§.(3) bekezdése szerint ugyanis a felszámolás kezdő időpontja után a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni azzal, hogy a hitelező - a gazdálkodó szervezet által indított perben - a gazdálkodó szervezettel szemben a felszámolás kezdő időpontjában fennálló követelését beszámítási kifogásként érvényesítheti, feltéve, hogy a követelés jogosultja a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelező volt.

A beszámításnak a joga akár a felszámolási eljárásban, akár az adós gazdálkodó szervezet által indított perben csak az adós hitelezőjét illeti meg. A többször módosított Cstv. 3.§.(1) bekezdés c./ pontja értelmében a felszámolás kezdő időpontja után hitelező mindenki, akinek az adóssal szemben pénz vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van és azt a felszámoló nyilvántartásba vette. A felek közötti jogvitát eldöntő perbíróság számára az ténykérdés, hogy a beszámítani kívánó felet a felszámoló hitelezőként nyilvántartásba vette-e, mert annak a kérdésnek az eldöntése, hogy a felszámoló jogosan vagy jogtalanul tagadta-e meg valakinek a hitelezői nyilvántartásba vételét, nem a perbíróság, hanem a felszámolást lefolytató bíróság hatáskörébe tartozik. Márpedig a felszámoló a felperest hitelezőként a jelen perbeli másodfokú határozat meghozataláig nyilvántartásba nem vette, a felperes a Cstv.3.§.(1) bekezdés c./ pontja szerint nem hitelezője az alperesnek, így az alperes hátralékos vállalkozói díjkövetelésével szemben beszámítással sem élhet.

Így nem kerülhet sor a kereseti követelése tekintetében beszámítás alkalmazására az alperesi viszontkereseti követeléssel szemben.

Mindezeket összegezve tehát az elsőfokú bíróság tévesen döntött, amikor úgy foglalt állást, hogy a felperes jogvesztett igényét az alperessel szemben érvényesítheti akár kereset, akár az elsőfokú bíróság által alkalmazott beszámítás útján, az nem volt beszámítható a peres felek

által a fellebbezésben sem vitatottan az alperest illető 2.431.254,- forint összegű vállalkozói díj összegébe.

Az alperest illető vállalkozói díj összege után a felperes a Ptk.301.§-a szerinti késedelmi kamat megfizetésére is köteles. Tévesen igényelte azonban ezt az alperes az általa megjelölt 2003. augusztus 15-i időponttól. Nem volt arra peradat, hogy az alperes a hátralékos vállalkozói díjkövetelése tekintetében számlát állított volna ki a felperes felé. Így a GK. 66. számú állásfoglalásnak megfelelően, kamatigényét csak a viszontkereset előterjesztésének időpontjától érvényesítheti.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét az alperes fellebbezésével támadott részében részben megváltoztatta a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján.

A másodfokú ítélet következtében megváltoztak az elsőfokú ítéletnek a felperesi és alperesi pernyertességre vonatkozó arányai, mert ennek következtében a felperes a keresete tekintetében teljes egészében pervesztes lett, és 80%-os pervesztes lett a viszontkereset tekintetében is, ezért az ítéletábra mellőzte az alperesnek az elsőfokú perköltségben történő marasztalását. Egyúttal kötelezte a felperest a Pp.81.§-a alapján az elsőfokú eljárásban túlnyomórészt pernyertes alperes javára 644.400 forint elsőfokú perköltség megfizetésére. Az alperest a felperes kereseti pervesztességére figyelemmel megilleti 350.000 forint ügyvédi munkadíj, továbbá a 80%-os viszontkereseti alperesi pernyertességre figyelemmel 332.400 forint lerótt illetékből és ügyvédi munkadíjból álló részperköltség, míg a felperest a viszontkereset részbeni elutasítása miatt 38.000 forint ügyvédi munkadíj, melyek egybeszámításával marasztalta a bíróság a felperest az elsőfokú perköltségben.

Az alperes fellebbezése eredményes volt, ezért a másodfokú eljárásban pervesztes felperes a Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült saját, valamint az alperes perköltségét. Az alperes jogi képviselőjének munkadíját az ítéletábra a Pp. 79.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2), (3), (5) és (6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett ügyvédi munka mérlegelésével és a pertárgyérték alapulvételével bruttó 70.000.-forintban állapította meg.

Köteles továbbá a felperes, az Itv. 59.§ (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az államnak felhívásra megfizetni az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

Győr, 2011. évi május hó 17. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő